

γιαντών άλλος άνθρωπος. Τότε ζητιωνόταν οι καλιές του νουσταγιές, οι χαμέντοι μακροί του πόθοι. Στα μάτια του ζωντάνευαν όλα τα περασμένα, κ' η καρδιά του χτυπούσε σαν τρελλή. 'Ο οδυρισμένος ήχος της καμπάνας του άγγιζε δεν ξαίωρα ποιά χορδή, που τις άλλες ώρες φωνάτων κοιμημένη. Ένας κόποιος γνώριμος, κόποιος χλωματός, άνοιγε τότε τη λαμπρή του γοητεία, στα μάτια της καρδιάς του — ένας άνεμος όνειρου και χαράς, ύπερφυτος, μυστηριώδης, τίναζε τη νύχτα του μυαλού του, και τόν έκανε να πάψει το βιολί του, και να ξεδιψάσει τη λαχράρα του, σε νότες γοερές και τρυφερές, άπεγνωσμένες και σπαραχτικές, ή σιγανές και παραπονεμένες, καθώς οι νότες που βγαίνουν άπ' τα χέρια τών πολύ μεγάλων μουσικών, που τούς δοξάζουν οι τόποι κ' οι καιροί τους.

Είχε ζήσει τόσο ταπεινά, τόσο μονάχος κ' άποξενωμένος — ίσως από δειλία φυσική, ή από κάποια φυσική άδεξιότητα — τόσο άγνωστος άπ' τούς άλλους! Είχε μείνει άφανής και παραγνωρισμένος — άπό δω το σφάλμα, πιθανόν — αλλά ποιάς ζαίρει, μέσ' στα βάθη της ψυχής του, μέσ' στα σπασίδια της υπάροχης του, ποιά παράξενα και πόσες άντιφάσεις, δεν ένε, τάχα, έκανος να κρύβει ένας άνθρωπος... Είχε στερηθεί τόσο πολλά, και τόσο, ίσως, άδικαιολόγητα — που δεν είχα, τώρα, το δικαίωμα να ρίξει την εϋθηνη σε κανένα, παρό στην ίδια του επιμυαλιότητα, την άτομία κ' άντικρύσει στην ζωή, και να σταθεί πώ δυνατός μαζί της. Με τα κάποια μέσα που διέθετε — την έλλειψη της άμεσης ανάγκης, της φοβερής σκλαβιάς της βιοπάλης — θα μπορούσε ίσως, όταν έπρεπε, να σταθεί πώ δυνατός μαζί της — κ' ίσως, ακόμα, να την κατακοπεί... 'Αλλά κάποιες ήθικές αδυναμίες, κάποιες άβουλιές μυστικές, κάποιο ένδοξασιό, άν όχι τρόμοι της πραγματικότητας, τόν είχαν, μέχρι τώρα, κρατημένο σε μιá παιδική άποφυγή τών φαρμαλέων χειρωνακίων, που θα τού έξασφάλιζαν κάποια όφραία νίκη — τη φήμη και τη δόξα, παός το ζαίρει!...

Κ' ίσως, κ' ο ίδιος, να μην φανταζόταν τις λαμπρές έξελξεις πιθανότερες — αλλά, κλεισμένος μέσ' στον έαυτό του, να μη ζούσε, παρά για τ' όνειρό του. Κ' ίσως, ακόμα, να το έζηχαν κ' αυτό, άν δεν έρχόταν, που και ποιά, ο ήχος της καμπάνας, να τού ζήτηση τις μελαγχολίες και τούς κορμωμένους θραυρούς τού μουσικού του οίστρου. Τότε, μοιραία και κάποις άσυνείδητα, ικανοποιώντας στην άγνωστη φωνή, που τού μεθόσε όλο του το είναι, και τόκανε να τρέμει σαν καλάμι, έπαυσε το βιολί του — ένα βιολί παιδί, πούλν παιδί, παλιά κληρονομία τού παπού του, ένα βιολί μαυρισμένο άπ' τα χρόνια, που πάλεψε κ' αυτό από παιδί — και με τα μάτια κωφοποιημένα στο κενό, χάνοντας την άσθητη τών γύρω, χάνοντας κάθε έπαφή με τόπο και με χρόνο, άφηνε να ξεχύνεται τό κλάμα της ψυχής του, ποτέ σοβαρά, συγγραμμένο, και ποτέ σ' ένα ζέπασμα από ραγδαίες νότες, σαν κάποιες πόρφες φθινοπορινές, που πλημμυρίζουν Έσφρακά τó διαφραμένο κάμπο, φουσκώνοντας τις ξεροτοπιαιμές, σπινθηρίζοντας τ' άδύνατα λουλούδια, και κάνοντας τό μουσκεμένο χώμα να μυρίζει γλυκά σαν τό λιβάδι.

Σ' αυτό τό άσπυράτητο τοιχαδίο, ξεναζούσε όλη τη ζωή του. Τότε ζήσαν άκόμα οι δεισοί του, ο κόποιος όλος τού χαμογελοΰσε, μιάν άνοιξη βασιλευσε παντού. 'Ο παπός, άπ' τα μικρά — μικρά τών χρόνια, τόν κάθισε στα γόνατα, τούβανε στό χέριο το βιολί, τούδανε τό δοξάρι, και τούδειχνε τόν τρόπο και τη στάση — κ' έπειτα, κρατώντας τόν πάντα στην άγκαλιά του, τραβούσε δοξάρις ο ίδιος, σέφνοντας τό δάγκυλα στις κόρφες, μ' έναν παιδί τρεμυλιασπό και μ' ένα ριγος, που και τόρα, μετά τόσα χρόνια, τόχε ακόμα όλοζώνοντα μουσικά του. Κι' όταν έσπερε ο παπός απέντις τις δοξάρις, τό ριτιδιόμιο πρόσωπό του έπαυσε με τέτα σοβαρότητα, τα μάτια του ξεκαπετούσαν απέντις, έτσι που τό παιδί, καθώς βρισκόταν κωβαρισμένο μέσ' στην άγκαλιά του, ένιωθε μιάν άλλωστη κατανόηση, κάτι σαν ένα δέος άπερίγραπτο, και μιá λαχράρα να τού σπύγγει την καρδιά...

Κ' έπειτα, ο πατέρας του που πέθανε στα ζήνια. Κ' έπειτα, τό μικρό του τ' άδερφάκι, που τό βοήθη με σφαίρα κρηνογού... Κ' έπειτα, μιάν άγάπη μακρονή, χαμένη μέσ' στα βάθη τού καιρού — ένα χαμόγελο γλυκό και λιπυμένο, από τό παραθύρι κάποιου τραίνου, που ξεαναΐσε να γαθί για πάντα. Ένας παλιός έρμυκος σπαθιός, κάποιου χέρι που σάλενε άργά, λίγος καινός στη μηχανή — και τίποτ' άλλο...

Κ' έπειτα, ένα πλήθος περιπέτειες, ένα πλήθος χαμένες ιστορίες. 'Ο θάνατος της μάνας του, μιá νύχτα κρημονιάτικη, σ' ένα παγερό νοσοκομείο. Κι' ο ξεσητωμός στην πολιτεία, τα χρόνια μέσ' στην κίνηση και την άνησυχία — κ' ο γυρισμός, και πάλι, στο χωριό, με την άπέφραση να μην τ' άήχησε πεία, και να ζήσει μόνος, μόνος, μόνος... Κι' όλ' αυτά στον ήχο τού βιολιού, στον ήχο τού βιολιού και της καμπάνας...

Κ' ένα βράδι, την ώρα που βασιλευε ο ήλιος, ένώ ακόμα χτυπούσε ή καμπάνα, πήρε τό βιολί του, και τράβηξε στό δάσος. Βάδιζε προς τόν ήχο της καμπά-

νας. 'Ο ούρανός ήταν ψηφάτος δόξα. Ένα φώς μεγάλο, κοκκινόχροσο, κυρτολούσε τό μεγάλο δάσος. Κάποια ποιηία πετούσαν μακριά — ψηλά, πολύ ψηλά στον ούρανο. 'Εβλεπε τα μαύρα τους σημάδια κ' άφροσαλεύει, και να γράφουν κίτλαυε, κ' έπειτά να χάνονται μέσ' στη φωτιά της δύσης. Μία λεπτή και δροσερή μουσολοιά, από ρε- τόνι και νυπό γρασίδι, γινόμζε τα ρουθόνια του γλυκά.

Κρατούσε πέντά τό βιολί τό χέρι, και βάδιζε προς τό μεγάλο δάσος, σφός κ' απός να ζήσει που πηγαίνε. Σε λίγο πιά δεν έβλεπε καλά. Τό σκοτάδι άρχισε ν' απλώνεται, οι σφάις μεγάλωναν άπ' όλες τις μεριές. Τό φώς τών άστρων έφεγγε θαμπά και κωφρινά. Προχωρούσε στό μεγάλο δάσος, με τα μάτια κωφοποιημένα στο δάσος, κρατώντας τό βιολί και τό δοξάρι, σαν να τόν καλούσε μιá φωνή... Τα βράδια ζούφρα κ' οι γυρλίλοι, ένα πλήθος — φλογερές φουσκομυικές, σφουρίχτες — τόνιαν, άπ' όλες τις μεριές, μιá σιγανή κ' όνειρεμένη μουσική. Προχωρούσε πάντα μέσ' στο δάσος, με μιá χαρά καινούρια στην καρδιά, μ' ένα ριγος σ' όλο του το είναι, σαν ένας άνθρωπος, καρό ξεσητωμένος, που ξεαναγνωρίζει, τελοςπάτων, στη μυστική μεγάλη του καρδιά...

Δέν φάνηκε ποτέ και ποθενά. 'Ολά τα ψαξίματα από δάσος, στο βύθιο, στον κίμπο και στις γύρω βρασιές, για πολλν καιρό, πήγαν χαμένα. Κ' έτσι βγήκε κ' ο θούλος στο χωριό, πώς είχε γίνει ένα με τη νύχτα, πώς είχε ποε- τήσει στο σκοτάδι, σαν κάποιο άμειλεμένο διαβόλο έτοιμό — ή σαν ένα πλάσμα θεϊκό, που, μόλις έφτασε τό πλήρωμα τού χρόνου, κ' έκλεισε ο κύκλος της ζωής του, οι άγγελιοι τό κάλεσαν μαζί τους...

ΝΑΠΟΛΕΩΝ ΛΑΠΙΘΙΩΤΗΣ

ΞΕΝΑ ΠΕΖΟΤΡΑΓΟΥΔΑ

Ο ΚΗΠΟΣ ΤΗΣ ΕΛΠΙΔΑΣ

(ΤΟΥ ΖΥΛ ΦΕΡΡΟΝ)

Ενε ένας κήπος μαγεμένος. Βρίσκεται σε μιá μακρονή γωνιά της σης και τόν περικελίνουν άνθημιόνα φράγτες, κεντημένοι με λαμπρά πολύχρωμα λουλούδια.

'Όταν προβάλλει ο ήλιος την αύγη και τόν φωτίζει με τις άσημένες τών άστριδες, άπάντο στα φίλλα λάμπουν χιλιόν λογιών διαμάντια. Κι' όταν έρχεται τό ήλιοσπίλημα και απλώνεται γύρω τό σούρουπο, μιá μωφωμία αναδίνεται βαθεία από τ' άνοιγμένα ιωνομυϊκία τών άνθων και κοραξέται σάταλα καντού...

Μέσα σ' αυτόν τόν κήπο τόν ενοδιασπό κάθε- ται εκείνη που ξετεόλλανε με την όμορφία της όλα τα πρηγκιπάτοια τού κόσμου και που δεν δέλησε κανένα τους να πάρη...

Στέτατε στο παράθυρο τού πρόγου της και κωττάει με τό όνειρεμένο της μάτια προς τό δρό- μο, κωττάει να δη ποιάς θα φανή και ποιάς θα τόν δεχτή...

Μόλις ίδη κανένα να φτάνη, τού γνέφει να ζυγώσει φίλικα και τού χαμογελάει γλυκά, με τ' άσπρα δόντια της τα μαργαριτάκια, με τα πορ- φρά της χείλη...

Τα παλλήμαρια που τη βλέπουν έτσι παίρνουν θάρρος κ' έλλί- ζουν πώς θα κάμουν δική τους την πεντάμορφη που δεν δέχεται κανένα για ταίρι της.

'Όταν όμως περάσουν τό κατόφι κ' άνεθούν τις σκάλες και προχωρήσουν στους διαδρόμους, άδικα ψάχνουν έδω κ' εκεί καλόντας την πανόφρα κήρη...

'Η κάμαρες ενε όλες άδειανές και καμμά ψυχή δεν φαίνεται να κατοπάει εκεί μέσα.

Και τα παλλήμαρια γυρίζουν πίσω στον τόπο τους άπελπισμένα. Γιατί ή πεντάμορφη πρηγκιποπού ή άκατάδεχτη, δεν ενε άλλη από την εϋτυχία... Την εϋτυχία που πάντα τη ζητάει, πάντα την ζυγόνουμε, και πάντα ξεφεύγει, μέσ' από τα χέρια μας...

ΛΑ'ΙΚΕΣ ΔΟΞΑΣΙΕΣ

Στην Κρηνορία πιστεύουν πώς, όταν ο σκόλος τό προά της πρωτοχροιάς ε- νε μαζεμένος, θα κμή βαρύ κρημόνα, ένώ όμα ενε τεκτωμένο θα κμή καλόν καιρό όλης τη χρονιά.

'Αμα ή γίδα ή ή προβάτια κω- νάζεται, πιστεύουν δι θάρρη κα- κοκαρία.

'Αμα τό κρημόνα τό σπλι κω- λείται στο χώμα, θα ρίξη χιόνι.

'Ο κ. Ναπολ. Λαπιθιώτης

